

Vendula Mlčochová: Odraz britského a amerického feminizmu v české společnosti 19. století. Diplomová práce. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2006. 148 s., vč. obr. příloh.

Posudek vedoucí diplomové práce

Ve své diplomové práci se Vendula Mlčochová rozhodla porovnat britské a americké feministické hnutí s českým, zamyslet se nad tím, jak české prostředí přejímalo podněty, které přicházely zvenčí, jak je přizpůsobovalo svým potřebám.

Začátek práce působí vyváženým dojmem, stanovení cílů práce vcelku odpovídá jejímu zadání: komparaci angloamerického feministického hnutí s českým ženským emancipačním hnutím. Autorka se správně rozhodla neusilovat o „zásadní objevy“ „na poli feministického hnutí“ - zřejmě by skutečně nic „zásadního“ neobjevila. Nelze pochybovat, že slíbená komparace by byla velmi užitečná, leč diplomatka zůstala sotva v půli cesty.

Celá práce je poznamenána jednak terminologickou zmateností (směšování *gender studies*, *women studies*, zmatené je užívání kategorie *společenské vrstvy*; termín *profese* jí občas splývá s *intelektuální činností* atd.), nevyjasněností dílčích cílů a nevhodně zvolenou strukturou (rozpaky působí především zařazení kapitoly *Srovnání českého, anglického a amerického hnutí*, která mohla tvořit závěr a zúročit i objevy, k nimž autorka došla v kapitolách třetí, čtvrté a páté; kapitola o V. Náprstkovi je nevhodně zařazena a zpracována tak, že s tématem nemá – paradoxně – nic společného - Náprstková inspirace postavením ženy ve Spojených státech se přece nepromítala v jeho osobním životě, ale v jeho činnosti) a také podceněním domácí heuristické základny (považovat jistě zdařilý, nicméně třináct let starý sborník *Žena v dějinách Prahy* za „ojedinělý monotematický výsledný materiál výzkumu ženské problematiky“, s. 10, mluví jistě samo za sebe). V čtenáři vzniká dojem, že práce, které V. Mlčochová uvádí v seznamu literatury, nečetla buď vůbec nebo jen zcela zběžně (práci L. Oates-Indruchové v podstatě nevyužila, ačkoli se jí mohla stát velmi dobrým vodítkem). Autorce postačily tři až čtyři tituly (práce Jany Burešové, Pavly Horské, Vlasty Kučerové, přičemž posledně jmenovaný titul je ve vztahu ke zkoumanému tématu pramenem a jako s takovým s ním mělo být zacházeno), z nichž vypsala a zkomponovala základní údaje. Často není jasné, kdy V. Mlčochová cituje, kdy parafrázuje a kdy mluví sama za sebe. Trestuhodné je opomenutí oněch 19 scrap-booků z knihovny Amerického klubu dám, věnovaných zkoumanému tématu: jejich analýza mohla být mimořádně zajímavá, stejně jako dílko L. Šimáčkové, či postavy J. Humpalové a Ch. Masarykové.

Za těchto okolností není divu, že se v práci vyskytují faktografické úlety a nesmysly. Tvrdit, že Rajska „pracovala celý svůj život pro vzdělání žen“ (s. 49) či považovat Rettigovou (ale i Boženu Němcovou) za představitelky českého emancipačního hnutí (s. 58, resp. 60) je přinejmenším originální; naopak postavy, které by si v uvedeném kontextu zmínku zasloužily, chybí. Tvzení, že některé ženy měly už v 19. století vliv na „vysokou státní politiku“ rovněž postrádá smysl. V práci se objevují četná klišé (především v souvislosti s osobností B. Rajske).

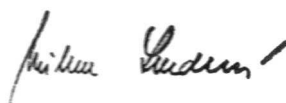
Ve spise objevíme rovněž formální nedostatky: technické problémy s tiskárnou (srov. obsah), špatné uvedení stran v obsahu, neoznačené citace (autorka zřejmě použila kurzívy,

kteřá jí v konečné redakci textu „vymizela“). Necituje internetové zdroje (ty zcela chybí v seznamu literatury) a odkazujícími poznámkami nemístně skrblí. Gramatické chyby jsou spíše výsledkem chvatu, v jakém autorka práci dokončovala, než skutečné neznalosti. Závěr práce není závěrem, ale snůškou údajů, které se nedostaly do hlavní části práce. Formulační prohřešky objevíme už v anotaci, která se odbytostí nijak nevymyká celkovému pojetí práce.

Přesto lze v práci objevit některá pozitiva, z nichž můžeme jmenovat především dobrou autorčinu orientaci v problematice anglosaského feminismu (především druhá kapitola je přínosná, třebaže bych uvítala více odkazujících poznámek) a náznaky srovnání českého a anglosaského feministického hnutí. V zásadě tedy práce svůj účel splnila.

Proto ji doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou **dobře**.

V Pardubicích, 17. ledna 2007

Prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.